

Personskadekommittén Cirkulär 2/2019

2019-07-04

Barnschablon

Inkomstförlust barnskador från och med 19 år

“Ersättning för inkomstförlust motsvarar skillnaden mellan den inkomst som den skadelidande skulle ha kunnat uppbära, om han icke hade skadats, och den inkomst som han trots skadan har eller borde ha uppnått...” (Skadeståndsl 5 kap 1 § st 2).

För den skadade som har fast anställning när olyckan inträffar eller där en yrkesinriktad utbildning pågår är det oftast inga större svårigheter att bedöma inkomsten som oskadad. Däremot uppstår bedömningssvårigheter när den skadade är barn eller ungdom, eftersom man i de flesta fall ännu inte uppnått den ålder där man gjort tydliga vägval för sitt framtida yrkesliv. Ju yngre personen är vid skadetillfället desto svårare att avgöra vilka arbets- och inkomstförhållanden som ska ligga till grund för beräkningen av inkomsten som oskadad.

För barn och ungdomar som skadats allvarligt och blir helt arbetsförmögna och där det inte är möjligt att bedöma ett visst yrke eller inkomst som sannolik rekommenderas att *barnschablonen* används vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust.

För barn och ungdomar som inte blir helt arbetsförmögna men som fått en skada som påverkar yrkesvalet används istället cirkuläret 3/2019 *Schabloniserade inkomstunderlag*.

Barnschablonen baseras på statistik från Statistiska Centralbyrån. Uppgifterna utgör medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, det vill säga den inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstförlusterna beräknas genom en så kallad trappstegsmodell med intervallerna:

19-24 år

25-29 år

30-34 år

35-39 år

40-44 år

45-64 år

Skattningar av medianen av månadslön samt antalsuppgifter efter åldersgrupp och utbildningsnivå på hela arbetsmarknaden, år 2018¹

Uppdaterad tabell 2018 års löneuppgifter

Åldersgrupp	Utbildningsnivå	Antal	Månadslön Medianlön
19-24	Totalt	389 200	24 800
25-29	Totalt	490 000	28 400
30-34	Totalt	478 600	30 500
35-39	Totalt	474 600	32 000
40-44	Totalt	499 500	33 300
45-64	Totalt	1 838 700	33 100

Utbildningsnivån "totalt" inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning.

Inkomstunderlag för respektive åldersintervall

Inkomstunderlag beräknade utifrån 2018 års statistikuppgifter.

19-24 år: 24 800 kr x 12,2 = 302 560 kr

25-29 år: 28 400 kr x 12,2 = 346 480 kr

30-34 år: 30 500 kr x 12,2 = 372 100 kr

35-39 år: 32 000 kr x 12,2 = 390 400 kr

40-44 år: 33 300 kr x 12,2 = 406 260 kr

45-64 år: 33 300 kr x 12,2 = 406 260 kr

Inkomstunderlagen i barnschablonen bör inte sänkas. Barnschablonen använder därför samma inkomstunderlag i intervallet 45-64 år som i intervallet 40-44 år.

¹ Statistikuppgifter inhämtade från Statistiska Centralbyrån. Beskrivning av statistiken bifogas varje beställning av löneuppgifter från Statistiska Centralbyrån; KVALITETSDEKLARATION Lönestrukturstatistik, hela ekonomin 2018, AM0110

Garantinivåer vid aktivitets/sjukersättning

2018

Prisbasbeloppet: 45 500 kr

Till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller år

Innan 21 år	2,15 pbb	97 825 kr
Mellan 21-23 år	2,20 pbb	100 100 kr
Mellan 23-25 år	2,25 pbb	102 375 kr
Mellan 25-27 år	2,30 pbb	104 650 kr
Mellan 27-29 år	2,35 pbb	106 925 kr
Mellan 29-30 år	2,40 pbb	109 200 kr
Från och med 30 år	2,45 pbb	111 475 kr

Från och med 1 juli 2018²:

Innan 21 år	2,23 pbb	101 465 kr
Mellan 21-23 år	2,28 pbb	103 740 kr
Mellan 23-25 år	2,33 pbb	106 015 kr
Mellan 25-27 år	2,38 pbb	108 290 kr
Mellan 27-29 år	2,43 pbb	110 565 kr
Mellan 29-30 år	2,48 pbb	112 840 kr
Från och med 30 år	2,53 pbb	115 115 kr

2019

Prisbasbeloppet: 46 500 kr

Innan 21 år	2,23 pbb	103 695 kr
Mellan 21-23 år	2,28 pbb	106 020 kr
Mellan 23-25 år	2,33 pbb	108 345 kr
Mellan 25-27 år	2,38 pbb	110 670 kr
Mellan 27-29 år	2,43 pbb	112 995 kr
Mellan 29-30 år	2,48 pbb	115 320 kr
Från och med 30 år	2,53 pbb	117 645 kr

Avräkning av aktivitets/sjukersättning för respektive åldersintervall

Inom åldersintervallen 19-24 år och 25-29 år görs avräkning med ett snitt av aktivitetsersättningen inom respektive åldersintervall. En snittberäkning används för att få ett utjämnat värde. Inom övriga åldersintervall görs avräkning med sjukersättning i form av garantiersättning.

2018

Fram till 1 juli 2018:

Intervallet 19-24 år, snitt 2,20 pbb	100 100 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,35 pbb	106 925 kr
Övriga intervall, 2,45 pbb	111 475 kr

² Garantinivåerna höjdes med 0,08 pbb från och med 1 juli 2018.

Från och med 1 juli 2018:

Intervallet 19-24 år, snitt 2,28 pbb	103 740 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,42 pbb	110 110 kr
Övriga intervall, 2,53 pbb	115 115 kr

2019

Intervallet 19-24 år, snitt 2,28 pbb	106 020 kr
Intervallet 25-29 år, snitt 2,42 pbb	112 530 kr
Övriga intervall, 2,53 pbb	117 645 kr

Beräkning av inkomstförlust

Ersättning för inkomstförlust enligt barnschablonen kan beräknas och slutregleras i ett tidigt skede. Ersättningen kan beräknas innan Försäkringskassan har beslutat om hel sjukersättning vid 30 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust lämnas från och med den 1 juli det år den skadade fyller 19 år, vilket motsvarar den tidpunkt då Försäkringskassan tidigast kan bevilja aktivitetsersättning.

Årlig inkomstförlust i respektive åldersintervall

Beräknad utifrån **2018 års** löneuppgifter och garantinivåer på aktivitets/sjukersättning.

Ålder	Inkomstunderlag	Avräkning	Inkomstförlust
19-24 år	302 560 kr	101 920 kr	200 640 kr/år
25-29 år	346 480 kr	108 517 kr	237 963 kr/år
30-34 år	372 100 kr	113 295 kr	258 805 kr/år
35-39 år	390 400 kr	113 295 kr	277 105 kr/år
40-44 år	406 260 kr	113 295 kr	292 965 kr/år
45-64 år	406 260 kr	113 295 kr	292 965 kr/år

Inkomstförluster för framtiden

Inkomstförlusterna beräknas till ett och samma årsbelopp inom respektive åldersintervall. Förlusten för respektive åldersintervall värdesätts årligen enligt reglerna om värdesäkring av skadeståndslivräntor.

Inkomstförluster för förfluten tid

Om den skadade är äldre än 19 år vid prövningstillfället görs beräkningen av inkomstförlust för förfluten tid år för år. På Svensk Försäkrings hemsida finns statistik för barnschablonen upp till 30 års ålder från och med 2006 och framåt i arkivet.

Pensionsförlust

Pensionsförlusten beräknas till hälften av inkomstlivräntan i det sista åldersintervallet.

Information om 5 kap 5 § skadeståndslagen

Vid slutreglering av en barnskada bör sedvanlig tydlig information ges om rätten och skyldigheten att återkomma enligt 5 kap 5 § skadeståndslagen vid väsentligt ändrade förhållanden.

Övergångsbestämmelser

För de ärenden där bolagen börjat använda den tidigare barnschablonen men inte slutreglerat ärendena i fråga om inkomstförlust bör den nya barnschablonen alternativt de schabloniserade inkomstunderlagen tillämpas vid den fortsatta prövningen i nämnden. Det bör alltså vara prövningstillfället som styr när den nya barnschablonen ska tillämpas. Perioder för förfluten tid som är prövade i nämnden utifrån den tidigare barnschablonen kvarstår. Den nya barnschablonen gäller för framtiden och den fortsatta prövningen i nämnden.